

Луганське обласне відділення Української бібліотечної асоціації

БЮЛЕТЕНЬ

З ЛОВ УБА: учора, сьогодні, завтра

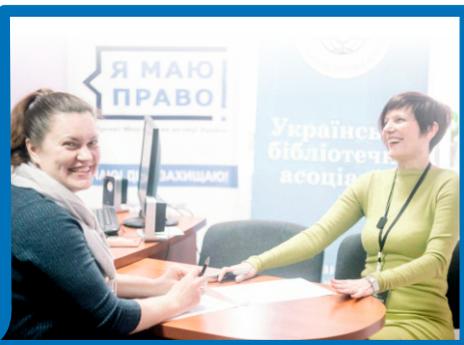
Громадська організація «Луганське обласне відділення Української бібліотечної асоціації» (ЛОВ УБА) з'явилася у 2010 році і за 9 років зробила значний внесок у розвиток бібліотечної справи Луганщини. Наша професійна організація як провідна громадська спільнота активно опікується не лише розвитком бібліотек, але й спрямовує

зусилля на розвиток і становлення в регіоні відкритого інформаційного суспільства.

Протягом усього періоду існування ЛОВ УБА ініціювало та реалізувало багато проектів, програм, позиціонувала себе як громадська організація, що гарантує мешканцям регіону доступ до об'єктивної та правдивої інформації, стоїть на принципах збереження цілісності країни.

Члени регіонального відділення УБА, кількість яких складає 307 осіб, беруть активну участь у розвитку регіону, є учасниками міжнародних бібліотечних форумів, конференцій, навчальних програм. Останні роки відділення активно працює за такими напрямками:

- безперервна освіта бібліотекарів;
- проектна діяльність бібліотек;
- публічні бібліотеки в умовах ОТГ;
- медіаграмотність для населення.

У 2015 році після переміщення головної бібліотеки регіону – Луганської ОУНБ – на підконтрольну Україні територію на її базі ЛОВ УБА відновило роботу Регіонального тренінгового центру (РТЦ). Головний напрямок діяльності РТЦ – неформальна освіта для дорослих. Головна тематика тренінгів, що проводяться в РТЦ: «Реформа децентралізації – запорука успіху країни», «Чи пробачить нам планета?» (тренінги з екологічного навчання), «Мовознавчі ласощі» (тренінги з культури українського мовлення), «Інформаційна безпека та медіаграмотність», «Покоління Z: що з цим робити?» (тренінги з психології підлітків), «Гендер для всіх» та інші. У 2019 році

підписано меморандум про спільну працю Головного територіального управління юстиції в Луганській області з ЛОВ УБА та ЛОУНБ про правове виховання населення за програмою «Я маю право».

Інший надважливий напрямок діяльності організації – проектна діяльність та участь у всеукраїнських і міжнародних конференціях та семінарах. Члени ЛОВ УБА є активними учасниками та представниками ініціативних груп великої кількості проектів, спрямованих на згуртування громад та розвиток громадянського суспільства в Україні, серед яких найбільш успішними є:

- ✓ Формування платформи неформальної освіти на базі креативного суспільного простору «STB city hub» (м. Старобільськ, у межах проекту «Громадський пояс Донбасу», 2017 р., грант від Ради Європи);
- ✓ «Швидка освітня допомога» (м. Старобільськ, 2017–2018 рр., грант Старобільської міської ради);
- ✓ «Містки громадської активності»: проект з картування громад (Всеукраїнський проект за підтримки ГО «Центр культурного менеджменту», м. Львів, 2016–2018 рр., грант Ради Європи);
- ✓ Проект ПУЛЬС: «Розробка курсу на зміцнення місцевого самоврядування в Україні» (за підтримки Міжнародної організації IREX, з 2017 року, грант від IREX, триває і сьогодні);
- ✓ «IT Weekend Єдності»: спільний проект з ГО ЛОВ УБА у межах європейської ініціативи «Meet and Code» (2018 р., грант від Ресурсного центру ГУРТ, TechSoup Europe та Haus des Stiftens gGmbH за фінансування SAP);

- ✓ Проект «Всеукраїнська тиха вечірка в навушниках „Good Silent Party” за підтримки Благодійного фонду Сергія Жадана та Благодійного Фонду «Довіра. Україна»;
- ✓ Проект «BetOnArt» за фінансової підтримки всеукраїнського мистецького проекту з популяризації української поезії «U-Poem».

Бібліотекарі у якості тренерів беруть участь у навчальних програмах інших регіонів країни та гідно представляють бібліотечну галузь Луганщини. Приклади такої діяльності:

- Навчальна програма для бібліотекарів Тернопільщини «Трансформація бібліотек у сучасні центри розвитку громад» в об'єднаних територіальних громадах Тернопільської області (за підтримки Британської Ради в Україні);
- Участь у програмі міжнародних відвідувачів-лідерів (IVLP), за підтримки державного департаменту США (навчання з розвитку спроможності вразливих груп із захисту прав та ініціювання законодавчих реформ).

Керівництво ЛОВ УБА долучилося до відкриття фотовиставки «Відродження бібліотек Сходу України» у Верховній Раді України. Учасники заходу обговорювали досить наболіле питання: яким чином перетворити публічні бібліотеки України зі складів радянської макулатури на сучасні інформаційні центри? Ми ділилися досвідом, як відроджувалася ЛОУНБ та збирала абсолютно новий книжковий фонд.

Упевнені, що майбутнє бібліотек за молоддю. Тому головна мета ЛОВ УБА – залучення молоді до активної участі у проектах, які відбуваються за ініціативи Української бібліотечної асоціації. Так, у написанні проектів за програмою Британської Ради «Активні громади» брала участь членкиня ЛОВ УБА, бібліотекарка ЛОУНБ Анастасія Літашова, бібліотекарка Марківської ЦБС Ольга Тихомірова та завідувачка відділом комплектування ЛОУНБ Катерина Сидорова стали учасниками конференції «Сучасна інформаційно-бібліотечна освіта: європейські орієнтири».

Сприяє мотивації та творчому розвитку працівників організація обласних професійних конкурсів серед бібліотекарів. Щорічно регіональне відділення Української бібліотечної асоціації проводить такі професійні «змагання», які надихають бібліотекарів на позитивні зміни та розвиток бібліотечної галузі регіону. За 3 роки проведено 4 обласних професійних конкурси. Результатом участі стала реалізація в сільських та міських бібліотеках Кременського, Сватівського, Новопсковського, Троїцького районів та міст Лисичанськ і Рубіжне громадських молодіжних ініціатив від бібліотекарів та місцевих жителів, спрямованих на просування Цілей сталого розвитку, затверджених ООН.

Закликаємо всіх, хто любить бібліотеку, читає книги, прагне нових знань, долучатись до Української бібліотечної асоціації.

Риб'янцева Інна,
голова ЛОВ УБА, заслужений працівник культури України

**3 досвіду роботи
публічних бібліотек
Луганської області**

За останнє десятиліття найголовніша подія, яка зробила значний внесок у розвиток бібліотечної справи Луганщини, – це участь у програмі «Бібліоміст» (2011 – 2014 роки), до якої доєдналися майже всі центральні бібліотеки регіону. Це партнерська робота Ради міжнародних наукових досліджень та обмінів (IREX), Агентства США з міжнародного розвитку (USAID), Міністерства культури і

туризму України та Української бібліотечної асоціації, на підтримку якої Фондація Білла та Мелінди Гейтс надала грант на суму 25 мільйонів доларів США. Саме в цей час бібліотеки почали активно рухатися та трансформуватися від книгосховищ у бік інформаційно-культурних центрів місцевих громад. За останнє десятиліття нам є чим поділитися й попишатися.

2017 року в **Біловодській центральній районній бібліотеці** з'явився перший у районі вільний простір для молоді «Акведук-Біловодськ», який став місцем відпочинку, центром неформальної освіти й отримання соціальних послуг та реалізації власних ініціатив для молоді.

У **Кремінській районній бібліотеці** для дітей створено вільний простір «BEZмеж». В активному просторі діють бібліотечний кінотеатр «БібліоCINEMA», гурток лялькового театру «БібліоТошка», ігрова дитяча кімната «БібліоНяня», школа характеру «Розумні ігри» та арт-майстерня «Вулик».

Новоайдарська районна бібліотека потоваришувала з громадською організацією «Рада жінок Новоайдарщини», результатом чого стало створення медіа-центру «Жінка@i.ua». Бібліотека отримала додатковий освітній майданчик, де проходять кіноперегляди, наради, освітні заходи, обговорення нагальних питань майбутнього громади і навіть музичні зустрічі.

У 2011 році на базі **Троїцької центральної бібліотеки** створили літературний клуб «Пролісок». Він об'єднав усіх поетів Троїцького району. Наразі клуб «Пролісок» спрямував свою діяльність на створення колективної збірки авторів-вихідців Троїцького району, яка матиме назву «І кличуть нас дороги всі додому».

У **Рубіжанській центральній міській бібліотеці** заснували клуб дозвілля «Ковчег» для проведення майстер-класів з декоративно-прикладного мистецтва та відкрили самодіяльний гурток лялькового театру для дітей молодшого віку. Там же відкрито релакс-зону, де проходять консультації психологів-волонтерів, заняття з арт-терапії, кольоротерапії, інтермодальної та пісочної терапії, майстер-класи з пісочної анімації.

На початку 2019 року у **Новопсковській центральній районній бібліотеці** почав діяти Молодіжний центр «Vector». Його завдання – підтримка активної молоді шляхом поєднання змістовного дозвілля, неформальної освіти та прищеплення інтересу до історії рідного краю.

Білолуцька селищна бібліотека пропонує своїм користувачам курси вивчення японської та англійської мов, майстер-класи з декоративно-прикладного мистецтва у межах «Бібіо-АРТ-майстерня».

Завдяки **Міжнародному фестивалю документального кіно про права людини Docudays UA** у бібліотеках області створено кіноклуби медіа-просвіти з прав людини. Такі клуби працюють у Сватовому, Марківці, Старобільську.

Починаючи з 2016 року завдяки всеукраїнським проектам «Дорога на Схід», «Книжка на Схід», «Український Схід», «Схід читає» бібліотеки області стали місцем літературних зустрічей із відомими українськими письменниками та поетами. Найцікавіші з них пройшли у Сватовому, Старобільську, Попасній, Станиці Луганській, Лисичанську.

Медіаграмотність: від бібліотеки до користувача

Один із ключових напрямків просвітницької діяльності Луганського обласного відділення УБА – просування через бібліотеки регіону медіаграмотності та інформаційної безпеки. Така робота важлива, оскільки Луганська область найбільше потерпає від інформаційної агресії та гібридної війни. З 2016 року тренери Регіонального тренінгового центру ЛОВ УБА, що працює на базі Луганської обласної бібліотеки, запровадили низку активностей. Вони спрямовані на запобігання негативному впливу інформаційного простору РФ, відновленню історичної пам'яті та отриманню населенням навичок уникнення маніпулювання свідомістю. Серед таких заходів: тренінги для мешканців громад області – «Стоп Fake!», тренінги та семінари для бібліотекарів – «Бібліотека під час гібридної війни», «Сепульки в Сепулькарії».

або народження інформації з нічого». Протягом 3-х років для мешканців області провели 26 тренінгів для різних соціальних та вікових груп.

За ці роки на базі РТЦ організували дискусійні заходи за участю фахівців Українського інституту національної пам'яті у межах проекту «ЛікБЕЗ. Історичний фронт», фахівців Науково-аналітичного центру протидії інформаційній агресії (голова – доцент КНУ ім. Тараса Шевченка Олександр Бондаренко), членів групи «Інформаційний спротив» (координатор – народний депутат Дмитро Тимчук). Завдяки цій співпраці тема інформаційної безпеки стала одним з основних напрямків роботи публічних бібліотек регіону. Крім того, підтримка ЛОВ УБА допомогла реалізувати проект групи «Інформаційний спротив» – «Книжкова навала».

Завдяки акції до бібліотек Луганської і всіх прикордонних з РФ областей України потрапили книжки з новітньої історії, інформаційної безпеки, історичні нариси, книги з аналізу російської агресії на Сході України, підручники з медіаграмотності тощо. Спеціальні набори цих книг розповсюдили в кожній публічній бібліотеці Луганської області.

Бібліотекарі Луганщини є активними учасниками Всесвітніх тижнів медіаграмотності, ініційованих ЮНЕСКО та долучаються до відзначання Всесвітнього дня безпечного Інтернету. З 2017 року до цих активностей приєдналися бібліотеки районного рівня, у планах – долучити до цієї роботи всі сільські бібліотечні заклади.

Бібліотекарі Луганщини одними з перших долучилися до проблеми реінтеграції населення окупованих територій. Уперше можливі шляхи роботи з мешканцями окупованих територій і так званої «сірої зони» обговорювали на Міжнародній конференції «Сучасна бібліотечна освіта: європейські орієнтири» ще у 2016 році. Луганське обласне відділення УБА проводить роботу з подолання інформаційного голоду серед населення окупованих територій області та мешканців «сірої зони». Три роки поспіль розповсюджуємо українські періодичні видання через лінію зіткнення на контрольному пункті в'їзду-виїзду і в найближчих населених пунктах до неї. Допомагають нам волонтери та військовослужбовці ЦВС. Усе це – у межах бібліотечної акції «Передплати газету мешканцям зони АТО».

Час формує нові виклики і робота з медіаграмотності набуває нового змісту та нових підходів. Регіональний тренінговий центр Луганського обласного відділення УБА продовжує боротьбу за свідомість громадян Луганської області.

Як доєднатися до Луганського обласного відділення УБА

✓ Написати заяву на вступ до організації. Бланк заяви доступний на Інтернет-представництві ЛОВ УБА за адресою: <http://library.lg.ua/ua/pearl/lula>

✓ Сплатити членські внески на банківський рахунок ЛОВ УБА (призначення платежу: добровільні внески за членство в УБА за поточний (вказіть який) рік від П.І.Б.)

Банківські реквізити:
ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК», Луганська філія
ЄДРПОУ/ДРФО 37234154,
код банку 304795
р/р № 26007053731124

✓ Надіслати копію заяви та копію квитанції на електронну адресу: uba_lugansk@ukr.net

✓ Після сплати членських внесків ваші данні вносяться до бази членів УБА. У Вас з'явиться доступ до реєстрації на порталі Всеукраїнського об'єднання УБА – <https://ula.org.ua>

✓ Членство в Українській бібліотечній асоціації дозволить вам не лише приєднатися до найбільшої спільноти бібліотечних фахівців України, а й брати участь у всіх навчальних та культурних програмах, що організовує УБА.

✓ Контактна особа: Куценко Світлана Володимирівна, секретар ЛОВ УБА, тел. +38(050)5621889.